RAPPORT FÖR

Vårgårda kommun

FÖRDJUPNING AV CYKELFRÄMJANDETS KOMMUNVELOMETER 2023

CYKEL FRÄMJANDET 1934

INNEHÅLL

CYKELFRÄMJANDETS KOMMUNVELOMETER 2023 5

BAKGRUND 6

TOTALRESULTAT 7

REKOMMENDATIONER 9

1. INFRASTRUKTUR 11

1.1 Infrastrukturinvesteringar 11

1.2 Infrastrukturåtgärder 12

2. INFORMATION OCH MARKNADSFÖRING 15

2.1 Informations- och marknadsföringsinvesteringar 15

2.2 Informations- och marknadsföringsåtgärder 16

3. ORGANISATION 19

3.1 Cykelpolitik 19

3.2 Uppföljning och mätning 21

3.3 Organisatoriska åtgärder 23

TREK

Cykelfrämjandets Kommunvelometer 2023

FÖRDJUPANDE RAPPORT OM VÅRGÅRDA KOMMUN

Kommunvelometern är en benchmarking-studie som mäter och jämför kommunernas insatser för cykling under föregående år. Syftet med studien är att kunna jämföra nuläget i en kommun gentemot andra kommuner, se förändringar över tid samt att belysa områden där det finns potential för förbättringar. Detta är den fördjupade resultatrapporten från Kommunvelometern 2023 för Vårgårda kommun.

I år är Kommunvelometerns fjortonde omgång och totalt har 130 kommuner deltagit i granskningen sedan 2010. I år deltar 54 kommuner. Årets cykelfrämjarkommun är Helsingborg, som toppar Kommunvelometern för andra gången. Andra plats tar Uppsala och på tredje plats kommer Varberg. I gruppen mellanstora kommuner vinner Varberg och i gruppen små kommuner tar Dandedryd förstaplatsen. Läs mer om resultaten för årets Kommunvelometer på Cykelfrämjandets hemsida och ladda ner totalrapporten för Kommunvelometern 2023. Missa inte heller de andra deltagande kommunernas fördjupade kommunrapporter som också finns att ladda ner på cykelframjandet.se/kommunvelometern.

Kommunvelometern bygger på självrapportering från kommuner av kontrollerbara uppgifter inom tre områden som består av olika delområden med totalt 90 möjliga poäng:

1. Infrastruktur (30p)
   1.1 Infrastrukturinvesteringar (20p)
   1.2 Infrastrukturåtgärder (10p)
2. Information och marknadsföring (30p)
   2.1 Informations- och marknadsföringsinvesteringar (20p)
   2.2 Informations- och marknadsföringsåtgärder (10p)
3. Organisation (30p)
   3.1 Cykelpolitik (10p)
   3.2 Uppföljning och mätning (10p)
   3.3 Organisatoriska åtgärder (10p)

Kommunerna delas upp i grupper baserat på antal invånare för att underlätta jämförbarhet mellan kommunerna: stora kommuner med fler än 100 000 invånare, mellanstora kommuner med 50 000-100 000 invånare och små kommuner med färre än 50 000 invånare. Metoden för Kommunvelometern är framtagen av Koucky & Partners i samarbete med Cykelfrämjandet. Granskningen mäter varken utvecklingen av själva cykeltrafiken inom kommuner eller cyklisters nöjdhet med förhållandena för cykling inom kommunen. Vi har istället valt att mäta kommunernas insatser för cykling inom områdena ovan då det ger en mångfacetterad bild av kommunernas arbete med cykling. Metoden bygger på tesen att starkare insatser för cykling på sikt även leder till nöjdare cyklister och ökad cykeltrafik. Läs mer om metoden för Kommunvelometern och justeringar som har gjorts till årets undersökning i bilagan till huvudrapporten för Kommunvelometern 2023. Granskningen genomförs av Cykelfrämjandet med stöd av Enkätfabriken.

För att fånga upp cyklistperspektivet genomför Cykelfrämjandet en nationell granskning vartannat år, Cyklistvelometern, som syftar till att låta cyklister tycka till om hur cykelvänlig de upplever sin hemkommun i en webbaserad enkät och rapport. Denna enkät genomfördes för tredje gången under sommaren 2022 och 25 275 cyklister tyckte till om cyklingen i sin kommun! Resultatet från den senaste Cyklistvelometern hittar du på cykelframjandet.se/cyklistvelometern! Där går det också att se vilka kommuner som toppade cyklisternas lista av bästa cykelkommuner 2022.

Sammanlagt har årets 54 deltagande kommuner 3 453 529 invånare och är tillsammans väghållare för cirka 8000 kilometer cykelinfrastruktur. Kommunvelometern granskar därmed en stor del av de kommuner där Sveriges befolkning cyklar. Genom att granskningen görs i ett flertal kommuner och kontinuerligt under flera år skapar vi en bild av hur prioriterad cyklingen är bland svenska kommuner och hur cyklingens status utvecklas. Detta är en viktig del av vårt gemensamma arbete för ökad, säker och attraktiv cykling.

Bakgrund

BAKGRUNDSINFORMATION

Kommun: Vårgårda kommun
Antal invånare: 12 268 invånare
Kommungrupp: Små kommuner

Antal år i Kommunvelometern: 3
Medlem Svenska Cykelstäder: Nej

Total längd cykelväg: 25 kilometer

Vårgårda kommun med sina 12 268 invånare tillhör gruppen små kommuner i undersökningen. Totalt har kommunen deltagit 3 gånger i Kommunvelometern. Kommunen är inte medlem i Svenska Cykelstäder.

Totalt har kommunen 20 kilometer cykelväg där den ansvarar för väghållningen. Det innebär 1,6 meter cykelväg per person i kommunen. Detta är mindre än genomsnittet bland små kommuner. Dessutom finns 5 kilometer som en annan part ansvar för. Total längd cykelväg är därmed 25 kilometer.

CYKELVÄG (METER PER CAPITA) DÄR KOMMUNEN ÄR VÄGHÅLLARE

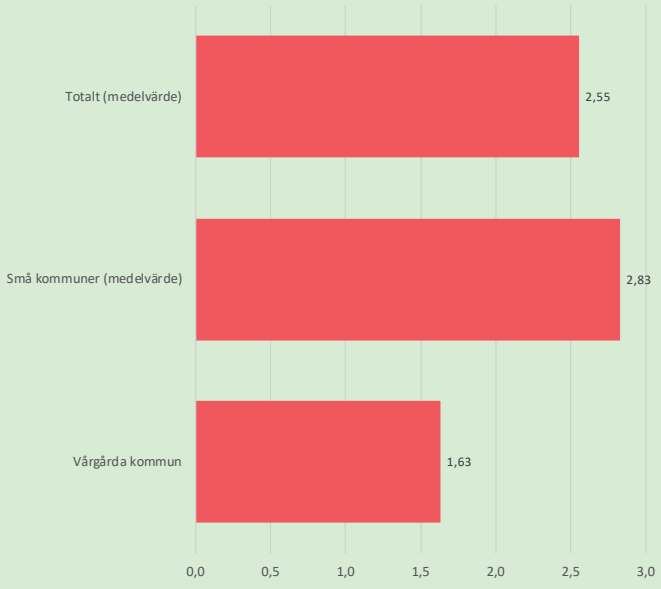

Totalresultat

Vårgårda deltar i Kommunvelometern för tredje gången och tredje året i rad och får i år 36,5 poäng av 90 möjliga. Detta placerar Vårgårda på plats 43 av 54 deltagande kommuner, samt på plats 21 av 31 deltagande små kommuner. Med 9,5 poäng av 20 möjliga inom delområdet informations- och marknadsföringsinvesteringar ligger kommunen något över snittet både i gruppen små kommuner och sett till samtliga deltagande kommuner. Inom övriga delområden placerar Vårgårda sig under snittet, jämfört med övriga deltagande kommuner. Störst utvecklingspotential har kommunen inom delområdena infrastrukturinvesteringar samt uppföljning och mätning. För infrastrukturinvesteringar får kommunen 4 poäng av 20 möjliga och för uppföljning och mätning 1 poäng av 10 möjliga.

1.1 INFRASTRUKTURINVESTERINGAR

Vårgårda kommun investerade under 2022 totalt 82 kronor per invånare i ny infrastruktur för cykling och 41 kronor per invånare i drift och underhåll, vilket är mindre än andra små kommuner som i snitt investerade totalt 301 kronor per invånare. Kommunen får totalt 4 av 20 poäng på delområdet.

1.2 INFRASTRUKTURÅTGÄRDER

Kommunen får totalt 8 av 10 poäng inom delområdet för infrastrukturåtgärder. Exempelvis har kommunen förbättrat cykelförutsättningar runt skolor.

2.1 INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSINVESTERINGAR

Kommunen får totalt 9,5 av 20 poäng inom delområdet för informations- och marknadsföringsinvesteringar. Kommunen har investerat 450 000 kronor i påverkanssatsningar för cykling under 2022.

2.2 INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSÅTGÄRDER

Kommunen får 5 av 10 möjliga poäng. Kommunen har bland annat genomfört eller varit en aktiv del i något cykelturistiskt projekt eller aktivitet inom kommunen.

3.1 CYKELPOLITIK

Inom delområdet för cykelpolitik får kommunen 5 poäng av 10 möjliga. Kommunen har en aktuell cykelplan.

3.2 UPPFÖLJNING OCH MÄTNING

Vårgårda kommun får 1 poäng av 10 möjliga på delområdet. Kommunen tillhör de 24 procent kommuner som inte genomfört flödesmätningar under de senaste 5 åren.

3.3 ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

Vårgårda kommun får totalt 4 poäng av 10 möjliga inom delområdet. Kommunen tillhör de 67 procent av kommunerna som inte genomfört ett cykelbokslut eller cykelrevision under 2022.

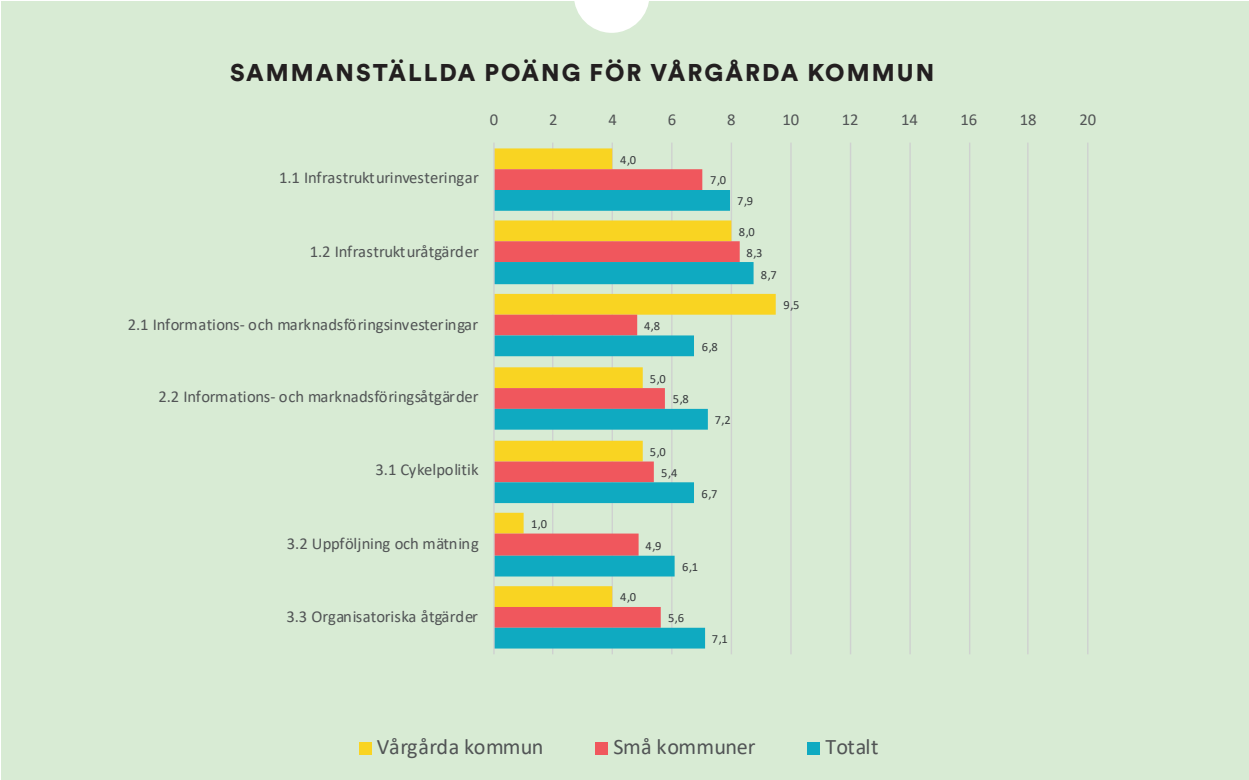

RANKNING I KOMMUNVELOMETERN

UTVECKLING FÖR VÅRGÅRDA KOMMUN MELLAN 2010-2023

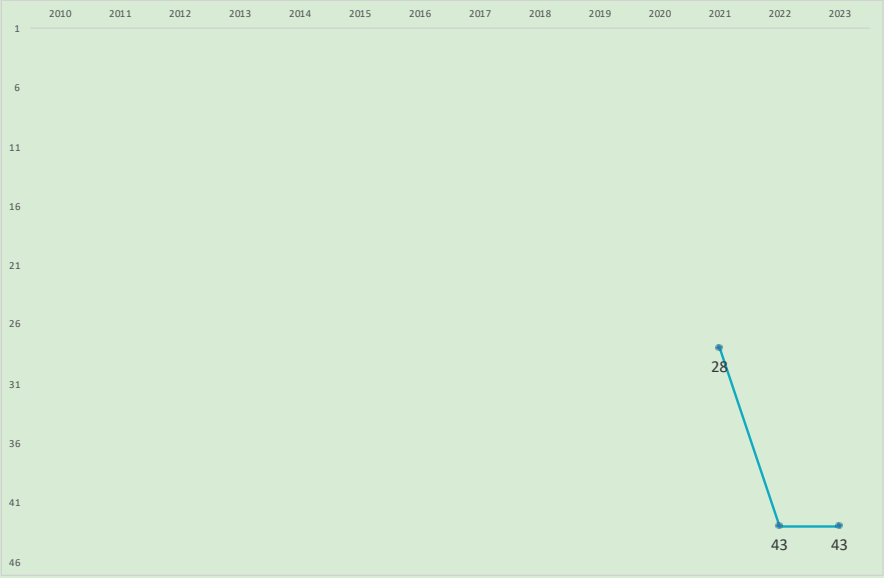

VÅRGÅRDA KOMMUN FÅR TOTALT 36,5 POÄNG I ÅRETS UNDERSÖKNING OCH PLACERAR SIG PÅ PLATS 43 BLAND 54 DELTAGANDE KOMMUNER

BLAND SMÅ KOMMUNER PLACERAR SIG VÅRGÅRDA KOMMUN PÅ PLATS 21 BLAND TOTALT 31 MEDVERKANDE KOMMUNER

POÄNGÖVERSIKT FÖR VÅRGÅRDA KOMMUN

	Vårgårda kommun	Genomsnitt små kommu-ner	Genomsnitt totalt	Maxpoäng
1.1 Infrastrukturinvesteringar	4	7	8	20
1.2 Infrastrukturåtgärder	8	8	9	10
2.1 Informations- och marknadsföringsinvesteringar	9,5	5	7	20
2.2 Informations- och marknadsföringsåtgärder	5	6	7	10
3.1 Cykelpolitik	5	5	7	10
3.2 Uppföljning och mätning	1	5	6	10
3.3 Organisatoriska åtgärder	4	6	7	10
Totalpoäng	36,5	42	51	90

Rekommendationer

Vårgårda deltar i Kommunvelometern för tredje gången och tredje året i rad och får i år 36,5 poäng av 90 möjliga. Detta placerar Vårgårda på plats 43 av 54 deltagande kommuner, samt på plats 21 av 31 deltagande små kommuner. Med andra ord bibehåller Vårgårda sin placering från förra året.

För sina infrastruktursatsningar får Vårgårda totalt 12 poäng av 30 möjliga. Under 2022 investerade kommunen 122 kronor per invånare i utveckling och underhåll av cykelinfrastruktur, vilket är under snittet på 336 kronor per invånare för samtliga deltagande kommuner. Personalresurserna inom området utgör en tjänstegrad på totalt 45 procent, vilket är en bra bit under snittet för övriga deltagare. Detta ger Vårgårda 4 poäng av 20 möjliga inom delområdet infrastrukturinvesteringar.

För infrastrukturåtgärder får kommunen 8 poäng av 10 möjliga, vilket är 3 poäng under snittet för deltagande små kommuner. Kommunen har bland annat byggt nya cykelbanor, förbättrat cykelförutsättningar runt skolor och byggt ut belysning längs cykelvägar, men fler åtgärder kvarstår att göra. För detta behövs ökade ekonomiska medel och personalresurser för utveckling och underhåll av cykelinfrastrukturen.

På området information och marknadsföring har Vårgårda däremot investerat stort. Under 2022 investerade kommunen 36,7 kronor per invånare i information och marknadsföring, medan snittet för övriga deltagare ligger på 3,7 kronor per invånare. Däremot är de budgeterade medlen för 2023 nere på 0 kronor, vilket beror på att den årliga cykelfesten som medlem i stort gått till i år ställts in. Sett till de stora investeringarna i information och marknadsföring är avsatt tjänstegrad för arbetet relativt låg och ligger under snittet för samtliga deltagande kommuner. En fördelning av resurserna som möjliggör en större tjänstegrad skulle kunna stärka arbetet med mjuka åtgärder. På delområdet informations- och marknadsföringsåtgärder får Vårgårda 5 poäng av 10 möjliga. Kommunen bör se över hur resurserna fördelas inom området för att säkerställa att insatserna ger genomslag, men framförallt se till att fortsatta medel avsätts för arbetet med information och marknadsföring.

Störst utvecklingspotential för Vårgårda finns inom organisationsområdet. Inom delområdena cykelpolitik, uppföljning och mätning, samt organisatoriska åtgärder får kommunen totalt 10 poäng av 30 möjliga. Vårgårdas övergripande mål om ökad och säker cykling skulle behöva kompletteras med mål som är mätbara och tidsatta, gärna specifika andelsmål för cykling. Vidare är den aktuella cykelplanen från 2009 och skulle behöva ersättas av den reviderade cykelplanen som kommunen tagit fram under förra året. Inom delområdet uppföljning och mätning får Vårgårda 1 poäng av 10 möjliga, vilket är 5 poäng under snittet för samtliga deltagande kommuner. Kommunen skulle behöva genomföra flödesmätningar, resvaneundersökningar och nöjdhetsundersökningar, samt följa olycksstatistiken kopplad till cyklister, för att skapa en uppfattning om nuläget för cykling i kommunen. Det är ett viktigt verktyg för att kunna göra rätt insatser på rätt område.

För att öka cyklingen i kommunen behöver Vårgårda sammanfattningsvis förankra cykelarbetet i politiken, med tydliga målsättningar och strategiska dokument. Dessutom behövs verktyg för att mäta och följa upp cyklingen i kommunen. Det är också viktigt att Vårgårda fortsätter investera i information och marknadsföring.

1. INFRASTRUKTUR

1.1 INFRASTRUKTURINVESTERINGAR

Infrastrukturinvesteringar 2022:
82 kr/capita, 1 000 000 kr totalt
Budgeterat 2023:
82 kr/capita, 1 000 000 kr totalt

Drift och underhåll
Investerat 2022:
41 kr/capita, 500 000 kr totalt
Budgeterat 2023:
82 kr/capita, 1 000 000 kr totalt

I delområdet infrastrukturinvesteringar poängsätts kommunens investeringar i ny cykelinfrasktruktur och drift och underhåll av befintlig cykelinfrastruktur under 2022, budgeterade medel 2022 samt interna personresurser för utveckling och planering av ny cykelinfrastruktur samt drift och underhåll av befintlig cykelinfrastruktur. Kostnaderna räknas per person för att möjliggöra jämförbarhet mellan kommuner av olika storlekar.

VÅRGÅRDA KOMMUN FÅR 4 AV 20 POÄNG PÅ DELOMRÅDET FÖR INFRASTRUKTUR-INVESTERINGAR

Vårgårda kommun investerade under 2022 totalt 82 kronor per invånare i ny infrastruktur för cykling och 41 kronor per invånare i drift och underhåll, vilket är mindre än andra små kommuner som i snitt investerade totalt 301 kronor per invånare. Kommunen får totalt 4 av 20 poäng på delområdet.

INVESTERINGAR I JÄMFÖRELSE MED GENOMSNITTET FÖR SMÅ KOMMUNER OCH TOTALT

	Vårgårda kommun	Genomsnitt, små kommu-ner	Genomsnitt, totalt
Investeringar i ny infrastruktur för cykel under 2022 per capita	82	218	252
Budgeterat för ny cykelinfrastruktur för 2023 per capita	82	215	281
Investeringar i drift och underhåll av cykelba-nor under 2022 per capita	41	83	85
Budget för investering i drift och underhåll av cykelbanor under 2023 per capita	82	80	81
Summa investeringar kronor per capita 2022 (ny cykelinfrastruktur + drift och underhåll)	123	301	336
Summa budget kronor per capita 2023 (ny cykelinfrastruktur + drift och underhåll)	164	295	362

3,7 PERSONER PER 100 000 INVÅNARE ARBETAR MED UTVECKLING OCH PLANERING ELLER DRIFT OCH UNDERHÅLL AV CYKELINFRASTRUKTUR I KOMMUNEN

ANTAL HELTIDSANSTÄLLDA PER 100 000 INVÅNARE

Vårgårda kommun	Genomsnitt, små kommuner	Genomsnitt, totalt
3,7	5,1	5,1

1.2 INFRASTRUKTURÅTGÄRDER

Delområdet infrastrukturinvesteringar kompletteras med frågor om vilka typer av infrastrukturåtgärder som har genomförts under året. Dessa ”hårda” verksamheter är ofta de första, och ibland enda, man tänker på när kommunens cykelfrågor kommer på tal, men i Kommunvelometern är infrastruktur endast ett område av tre. Infrastrukturåtgärder innebär inte enbart kilometer av nybyggd cykelväg, utan kan även inkludera åtgärder för att skapa säkrare förutsättningar för cyklister, förstärkt belysning längs cykelstråk eller nya cykelparkeringar.

Kommunen får totalt 8 av 10 poäng inom delområdet för infrastrukturåtgärder. Exempelvis har kommunen förbättrat cykelförutsättningar runt skolor.

VÅRGÅRDA KOMMUN FÅR 8 AV 10 MÖJLIGA POÄNG PÅ DELOMRÅDET FÖR INFRASTRUKTUR-ÅTGÄRDER

AKTIVITETER INOM DELOMRÅDET FÖR INFRASTRUKTURÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Vårgårda kommun	Andel av små kommuner som genomfört åtgärden	Andel bland samtliga kommuner som genomfört åtgärden
Byggt nya cykelbanor	✓	84%	89%
Säkerhetshöjande och/eller framkomlighetshöjande åtgärder på befintliga cykelbanor	✗	71%	80%
Säkerhetshöjande eller framkomlighetshöjande åtgärder för cyklister i blandtrafik (t.ex. cykelboxar, cykelgator, skyltat dubbelriktad cykeltrafik på enkelriktade gator, hastighetsdämpande åtgärder för motorfordon)	✓	61%	65%
Förbättrat cykelförutsättningar runt skolor	✓	48%	57%
Byggt cykelparkering eller upprustat befintliga	✗	71%	80%
Skyltat cykelvägar (vägvisande skyltning)	✓	39%	41%
Byggt ut belysning längs cykelbanor	✓	71%	80%
Byggt cykelparkering/cykelgarage vid kollektivtrafikknutpunkt/hållplatser, eller standardhöjt befintliga	✗	42%	59%
Rensat bort övergivna cyklar/cykelvrak parkerade i cykelställ	✓	74%	80%

FORTSÄTTNING AKTIVITETER INOM DELOMRÅDET FÖR INFRASTRUKTURÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Vårgårda kommun	Andel av små kommuner som genomfört åtgärden	Andel bland samtliga kommuner som genomfört åtgärden
Genomfört ANDRA åtgärder (än parkering) för att främja kombinerad mobilitet mellan cykling och kollektivtrafik	✗	10%	19%
Installerat/byggt/upprustat ”bike parks”, stigcykling/MTB-leder, ”pump tracks” eller dylikt	✗	45%	48%
Drift och underhåll av cykelinfrastruktur under sommarhalvåret	✓	94%	96%
Drift och underhåll av cykelinfrastruktur under vinterhalvåret	✓	94%	96%
Installerat/byggt/upprustat offentlig luftstation	✗	35%	44%
Installerat/byggt/upprustat offentlig cykelservicestation	✗	6%	7%
Drivit uthyrning av cyklar/hyrcykelsystem/cykelpool (t.ex. el- eller lådcykelpool)	✗	10%	26%

SPECIALIZED

2. Information och marknadsföring

2.1 INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSINVESTERINGAR

VÅRGÅRDA KOMMUN FÅR 9,5 AV 20 POÄNG PÅ DELOMRÅDET FÖR INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSINVESTERINGAR

Inom detta delområde mäts vilka medel och personresurser som kommunerna har för att informera och kommunicera om cyklingens möjligheter. Vanliga åtgärder är informationskampanjer, cykeltävlingar eller utmaningar, framtagande av kartor med mera. Budgeterade medel inom information och marknadsföring av cykling är vanligtvis betydligt lägre än för cykelinfrastruktur. Det är helt naturligt, eftersom verksamheter inom information och marknadsföring kostar mindre än att anlägga och bygga ny infrastruktur.

Kommunen får totalt 9,5 av 20 poäng inom delområdet för informations- och marknadsföringsinvesteringar. Kommunen har investerat 450 000 kronor i påverkanssatsningar för cykling under 2022.

INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSINVESTERINGAR

	Investerade kronor i information och marknadsföring för cykling under 2022 per capita	Budgeterade kronor i information och marknadsföring för cykling under 2023 per capita
Vårgårda kommun	36,7	0,0
Genomsnitt, små kommuner	3,5	2,2
Genomsnitt, totalt	3,7	3,3

0,0 PERSONER PER 100 000 INVÅNARE ARBETAR MED PÅVERKANSSATSNIGNAR OCH INFORMATION OCH MARKNADSFÖRING FÖR CYKLING I KOMMUNEN

ANTAL HELTIDSANSTÄLLDA PER 100 000 INVÅNARE

Vårgårda kommun	Genomsnitt, små kommuner	Genomsnitt totalt,
0,0	0,7	0,9

2.2 INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSÅTGÄRDER

VÅRGÅRDA KOMMUN FÅR 5 AV 10 POÄNG PÅ DELOMRÅDET FÖR INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGS-ÅTGÄRDER

Följande är en kompletterande lista inom området information och marknadsföring med diverse åtgärder för att visa bredden på möjliga aktiviteter inom påverkansarbete och information och marknadsförings för ökad cykling. Kommunerna får ett poäng för varje åtgärd de genomfört under 2022 med max tio poäng i delområdet.

Kommunen får 5 av 10 möjliga poäng. Kommunen har bland annat genomfört eller varit en aktiv del i något cykelturistiskt projekt eller aktivitet inom kommunen.

INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Vårgårda kommun	Andel av små kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Genomfört aktivitet för att främja cykling till skolan för barn och unga	✗	55%	65%
Genomfört aktivitet för att främja cykling till idrottsplats/fritidsaktivitet för barn och unga	✗	13%	17%
Genomfört eller varit en aktiv del i något cykelturistiskt projekt eller aktivitet inom kommunen	✓	45%	56%
Genomfört eller varit en aktiv del i något rekreationscyklingsprojekt eller aktivitet inom kommunen	✓	42%	54%
Genomfört eller varit en aktiv del i något motionscyklingsprojekt eller aktivitet inom kommunen	✓	26%	26%
Genomfört eller varit en aktiv del i något stigcyklings/MTB-cyklingsprojekt eller aktivitet inom kommunen	✓	35%	35%
Genomfört eller varit en aktiv del i något pendelcyklingsprojekt eller aktivitet inom kommunen	✗	35%	46%
Genomfört vinterkampanjer eller aktiviteter för främjandet av vintercykling	✗	16%	33%
Genomfört påverkansinsatser för ökad cykling direkt med företag och/eller företags anställda, t.ex. Cykelvänlig Arbetsplats eller dylikt.	✗	23%	46%
Uppmuntrat/uppmärksammat cykling genom ”events” längs med cykelvägar eller på torg med t.ex. utdelning av frukostpåse eller dylikt	✓	32%	41%
Tagit fram eller uppdaterat samt spridit cykelkarta (tryckt eller digital)	✗	42%	56%

FORTSÄTTNING INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Vårgårda kommun	Andel av små kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Informerat om kommunens cykelinsatser och/eller träffat kommuninvånare i samband med events t.ex. Europeiska mobilitetsveckan.	X	45%	52%
Varit aktiva inom sociala medier eller hemsida för att sprida kommunens insatser för cykling	X	61%	76%
Marknadsfört eller aktivt informerat om kommunens felanmälansfunktion	X	61%	59%
Drivit/sponsrat cykelkök	X	3%	11%
Drivit/sponsrat cykelbibliotek eller dylikt	X	3%	17%
Drivit/sponsrat cykelutbildningar, såsom t.ex. ”lär dig cykla”-kurser för vuxna	X	10%	28%
Drivit/sponsrat ”cykling för äldre” eller dylikt	X	0%	15%
Drivit/sponsrat ”prova på”-kampanjer eller projekt för t.ex. elcyklar, vikcyklar eller lådcyklar	X	10%	24%
Implementerat ”nudging”-åtgärder relaterade till cykling	X	16%	28%
Installerat/driftat en offentlig cykelmätare för att uppmuntra till ökad cykling	X	29%	50%

3. Organisation

3.1 CYKELPOLITIK

VÅRGÅRDA KOMMUN FÅR 5 AV 10 POÄNG PÅ DELOMRÅDET FÖR CYKELPOLITIK

I delområdet cykelpolitik undersöker vi kommunens cykelpolitiska mål, styrdokument och interna arbete för att främja cykling. En tydlig målformulering som förankras politiskt och följs upp är en grundpelare för att cykelarbetet ska lyckas långsiktigt. En cykelstrategi och cykelplan är även de centrala för cykelpolitiken tillsammans med flera andra cykelpolitiska aktiviteter som redogörs för i detta delområde. Bedömningen omfattar endast om mål, styrdokument och planer finns, inte hur de tillämpas eller följs upp. Inom delområdet för cykelpolitik får kommunen 5 poäng av 10 möjliga. Kommunen har en aktuell cykelplan.

MÅL FÖR ÖKAD CYKLING

	Vårgårda kommun	Andel av små kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Finns det uttalade politiska mål om att öka cykeltrafiken i kommunen?	✓	65%	76%
Finns det ett andelsmål specifikt för cykel?	✗	23%	44%
Är dessa mål tidsatta?	✗	45%	61%
Är dessa mål kvantifierade?	✗	39%	57%
Följer berörd nämnd (tekniska, trafik, stadsbyggnad) eller motsvarande regelbundet upp uppsatta mål och utvecklingen av cykeltrafiken i kommunen?	✗	48%	63%

AKTIVITETER INOM CYKELPOLITIK

	Vårgårda kommun	Andel av små kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Har kommunen antagit eller reviderat en cykelstrategi eller cykelprogram för ökad cykling som är gällande?	✗	48%	63%
Har kommunen en aktuell cykelplan som är politiskt antagen?	✓	74%	80%
Finns det öronmärkta medel och resurser avsatta i budgeten för att uppfylla cykelplanens mål?	✗	48%	65%
Har kommunen antagit någon cykelparkeringsnorm eller cykelparkeringstal?	✗	55%	74%
Har kommunen några särskilda kvalitetskriterier för cykelparkering?	✗	29%	56%
Har kommunen dokumenterade kriterier i sina plandokument för hur cykling ska behandlas i planering av ny bebyggelse?	✓	55%	65%
Jobbar kommunen med TA-planer (trafikanordningsplaner) och/eller har kommunen rutiner för omledning av cykeltrafik vid t.ex. vägbyggen eller annat som påverkar framkomlighet?	✓	90%	93%
Har kommunen någon aktuell och dokumenterad underhållsplan för cykelbanor?	✓	39%	56%

3.2 UPPFÖLJNING OCH MÄTNING

Delområdet uppföljning och mätning är en viktig del av den egna organisationens arbete för cykling. Genom att följa upp arbetet finns det större möjligheter att se om uppsatta mål är rätt satta och huruvida de kommer att infrias eller ej. Moment som bör ingå i en utförlig uppföljning är bland annat mätningar av cykeltrafiken på olika stråk, resvane- och nöjdhetsundersökningar, kartläggning/inventering, felanmälansfunktioner samt cykelbokslut och cykelrevisioner. Vårgårda kommun får 1 poäng av 10 möjliga på delområdet. Kommunen tillhör de 24 procent kommuner som inte genomfört flödesmätningar under de senaste 5 åren.

VÅRGÅRDA KOMMUN FÅR 1 AV 10 POÄNG PÅ DELOMRÅDET FÖR UPPFÖLJNING OCH MÄTNING

MÄTNINGAR

	Har kommunen genomfört några flödesmätningar av cykeltrafiken under de senaste fem åren?	Kontinuerliga mätningar	Periodiska mätningar
Vårgårda kommun	✗	✗	✗
Andel av små kommuner som genomfört aktiviteten	61%	32%	42%
Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten	76%	57%	56%

VÅRGÅRDA KOMMUN GENOMFÖR INTE NÅGON FLÖDESMÄTNING AV CYKELTRAFIKEN.

AKTIVITETER INOM UPPFÖLJNING OCH MÄTNING

	Vårgårda kommun	Andel av små kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Har kommunen rutiner för att leverera in data om nya cykelvägar till Nationell Vägdatabas (NVDB) inom ett år av byggnation?	✓	87%	85%
Har kommunen en felanmälansfunktion?	✗	97%	98%
Har kommunen en prioritetsordning för fel som anmäls på cykelnätet samt tidsperiod under vilken felen skall åtgärdas enligt prioritetsordningen?	✗	45%	50%
Har kommunen genomfört (eller deltagit i en annan aktörs) resvaneundersökning där cykelns färdmedelsandel mätts bland kommunens invånare de senaste fem åren (from. 2018)?	✗	32%	57%
Använder och följer kommunen upp olycksstatistik (STRADA) med koppling till cyklister?	✗	68%	78%
Har kommunen genomfört någon nöjdhetsundersökning bland cyklister de senaste fem åren (from. 2018)?	✗	55%	69%
Har kommunen en plattform eller rutin för regelbunden dialog med cyklister (minst 2 gånger per år), t.ex. med en cykelorganisation eller referensgrupp?	✗	19%	28%
Har kommunen inventerat/kartlagt så att det finns uppgifter om cykelparkering utifrån lokalisering och/eller beläggning/kapacitet de senaste fem åren (from. 2018)?	✗	45%	65%
Har kommunen inventerat/kartlagt så att det finns uppgifter om cykelparkering utifrån antal per typ av cykelställ och/eller kvalité de senaste fem åren (from. 2018)?	✗	32%	52%
Ett cykelbokslut är en sammanställning av aktuella uppgifter om nuläget och utvecklingstrender av cykeltrafik, vilka är viktiga för planeringen av cykeltrafiken. Har kommunen genomfört något cykelbokslut de senaste fem åren (from. 2018)?	✗	29%	46%
Ett annat verktyg är en cykelrevision, som är en mer ingående analys av kommunens arbete med cykling. Har kommunen genomfört någon cykelrevision de senaste fem åren (from. 2018)?	✗	3%	6%

VÅRGÅRDA KOMMUN HAR INTE GENOMFÖRT NÅGON NÖJDHETSMÄTNING BLAND CYKLISTER DE SENASTE 5 ÅREN

3.3 ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

Det tredje delområdet inom organisation är organisatoriska åtgärder. Dessa åtgärder inkluderar element av både cykelpolitik och uppföljning och mätning, där vikten är att åtgärden ska ha genomförts under det gångna året. Delområdet inkluderar även flera åtgärder kopplade till främjandet av cykling bland kommunens anställda. Kommunerna får ett poäng för var åtgärd de genomfört under 2022 med max tio poäng i delområdet. Vårgårda kommun får totalt 4 poäng av 10 möjliga inom delområdet. Kommunen tillhör de 67 procent av kommunerna som inte genomfört ett cykelbokslut eller cykelrevision under 2022.

VÅRGÅRDA KOMMUN FÅR 4 AV 10 POÄNG PÅ DELOMRÅDET FÖR ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Vårgårda kommun	Andel av små kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Har kommunen antagit eller reviderat politiska cykelmål?	✗	16%	63%
Följer berörd nämnd (tekniska, trafik, stadsbyggnad) eller motsvarande regelbundet upp uppsatta mål och utvecklingen av cykeltrafiken i kommunen?	✗	19%	63%
Har kommunen antagit eller reviderat en cykelstrategi eller cykelprogram för ökad cykling som är gällande?	✗	48%	63%
Har kommunen en aktuell cykelplan som är politiskt antagen?	✓	74%	80%
Har kommunen antagit någon cykelparkeringsnorm eller cykelparkeringstal?	✗	55%	74%
Har kommunen någon aktuell och dokumenterad underhållsplan för cykelbanor?	✗	39%	56%
Jobbar kommunen med TA-planer (trafikanordningsplaner) och/eller har kommunen rutiner för omledning av cykeltrafik vid t.ex. vägbyggen eller annat som påverkar framkomlighet?	✗	90%	93%
Genomfört/deltagit i kompetenshöjande insatser inom cykelfrågor för tjänstemän och/eller politiker (t.ex. utbildningar, konferenser, studiebesök)	✓	52%	67%
Genomfört flödesmätningar av cykeltrafik	✗	55%	74%
Genomfört en resvaneundersökning	✗	10%	24%
Genomfört nöjdhetsundersökning bland cyklister	✗	42%	59%

FORTSÄTTNING: ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Vårgårda kommun	Andel av små kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Genomfört ett cykelbokslut	✗	23%	33%
Genomfört en cykelrevision	✗	0%	2%
Inventerat befintlig cykelinfrastruktur (utifrån t.ex. kvalité)	✗	35%	54%
Deltagit i Kommunvelometern 2022	✓	45%	63%
Tillhandahållit lånecyklar för interna resor för kommunanställda	✓	74%	83%
Infört eller erbjudit förmåns-/leasingcyklar för kommunanställda	✗	45%	46%
Tillhandahållit/använt transport/lådcyklar inom t.ex. kommunal förskola eller för "park/gata" (eller annan kommunal verksamhet)	✗	55%	67%
Genomfört information- och marknadsföringsinsater för kommunanställda/kommunala bolag i kommunen (t.ex. aktiviteter, utmaningar och tävlingar)	✗	23%	41%
Genomfört resvaneundersökning bland kommunanställda	✗	6%	13%
Tillhandahållit lönebonus/reseersättning för personal som cyklar till och i tjänsten	✗	0%	2%
Byggt eller upprustat faciliteter för kommunanställda att cykla till och i tjänsten (t.ex. cykelparkering, verktyg, omklädningsrum)	✗	26%	41%

Cykelfrämjandets Kommunvelometer 2023

En granskning och jämförelse av kommunernas satsningar på att öka cykling och göra cykling säkrare och mer attraktivt.

Medverkande: Sara Majkic (Cykelfrämjandet), Sonja Perander (Cykelfrämjandet), Matilda Ottelid (Cykelfrämjandet), Erik Granberg (Enkätfabriken), Emma Oskarsson (Enkätfabriken), Oskar Fagerholm (Enkätfabriken), Elisabet Wahl (frilansjournalist)

Metod: Koucky & Partners och Cykelfrämjandet

Grafisk form: Emma Oskarsson (Enkätfabriken)

Omslag och foto (om ej annat anges): Chris Lanaway

Kontakta Cykelfrämjandet:
072 - 228 73 00
info@cykelframjandet.se

Kontaktperson:
Sara Majkic, Cykelfrämjandet
076 - 910 50 05
sara.majkic@cykelframjandet.se

CYKEL FRÄMJANDET 1934

ENKÄTFABRIKEN

OM CYKELFRÄMJANDET

Cykelfrämjandets mål är att tillvarata alla cyklisters intressen så att fler kan och vill cykla mer och oftare. Vi jobbar för en bättre, säkrare och mer attraktiv cykelmiljö. Våra medlemmar är organiserade i ortskretsar, från norr till söder, och står för en viktig del av engagemanget. Föreningen har ett kansli i Stockholm och volontärer som engagerar sig över hela landet. Vi granskar årligen kommunernas arbete för cykling genom Kommunvelometern. Vartannat år genomförs även Cyklistvelometern, en nationell nöjdhetsundersökning där alla cyklister i Sverige kan tycka till om cykelförutsättningarna i sin kommun.

Cykelfrämjandets ambition har sedan starten varit att samla alla sorters cyklister. Vår vision är ett Cykelsverige där fler cyklar mer året om. Välkommen att engagera dig i vår verksamhet!

Bli medlem på: cykelframjandet.se/bli-medlem/

Cykelfrämjandet
Järnvägsgatan 36, 131 54 Nacka
www.cykelframjandet.se